

dalšího jednání, by veškeré tyto pro objem nároků žalobkyně a závazku žalovaného důležité okolnosti byly náležitě vyšetřeny a zjištěny. Teprve na základě nich bude lze také posouditi, zda a pokud nároky žalobkyně přesahují smluvní povinnost žalovaného. Prozatím jest zjištěno, že nárok žalobkyně na výživu a šacení jest úmluvou odůvodněn a byl proto obnoven rozsudek první stolice.

Čís. 2379.

Manželka (obchodnice) neručí z obchodů, nesouvisejících s jejím obchodem, jež provozoval její manžel na svou pěst.

(Rozh. ze dne 13. března 1923, Rv I 1142/22.)

Žalovaná ohlásila roku 1914 povoznickou živnost a převzala zasilatelský závod, jež před tím provozoval její manžel Gustav Sch. Žalobkyně obchodovala kompenzačním uhlím a kupovala je od Gustava Sch-a, jenž jím obchodoval na vlastní pěst. Zaplacení pohledávek z tohoto obchodního spojení domáhala se žalobkyně na žalované. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc nesprávně po stránce právní, maje za to, že žalovaná ručí žalující straně za obchody s uhlím, jež její manžel v jejím obchodu ujednal a jichž se sama účastnila na venek prokázaným způsobem. Názor tento byl by správným, kdyby skutečně šlo o obchody, náležející k provozu obchodní živnosti žalované strany. Toho však nebylo. Podle zjištění, převzatých odvolacím soudem, ohlásila žalovaná roku 1914 povoznickou živnost a převzala zasilatelský závod, provozovaný před tím jejím manželem Gustavem Sch-em. Žalující strana zavedla si obchod s kompenzačním uhlím, by mohla uspokojiti své odběratele, a kupovala je od Gustava Sch-a, jenž obchodoval s tímto uhlím na vlastní pěst. Za tím účelem poskytovala Gustavu Sch-ovi zálohy na kupní cenu za toto uhlí, považujíc ho mylně za majetníka povoznického a zasilatelského závodu, náležejícího ve skutečnosti žalované straně. K provozu tohoto závodu nenáležel obchod s kompenzačním uhlím. Žalující strana neměla příčiny, považovati Gustava Sch-a za výrobce, t. j. vlastníka dolů nebo za obchodníka s uhlím. Poskytující mu zálohy na uhlí věděla dobře, že Sch. musí nakoupiti předměty potřeby a vyměnit je za uhlí, a že ani tato činnost nenáleží k provozu povoznické živnosti nebo zasilatelského závodu. V každém případě bylo žalující straně, jež s Sch-em podle skutkových zjištění jednala osobně v jeho bydlišti, známo, že tato činnost Gustava Sch-a nemá nic společného s provozem povoznického a zasilatelského závodu, a že jedná s ním ne jako s majitelem tohoto závodu, nýbrž jako s obchodníkem s kompenzačním uhlím. V tomto směru uplatňuje žalující strana vůči žalované nárok, příslušející jí z důvodu §§ 879 a 1435 obč. zák.

proti Gustavu Sch-ovi, a sice jediné z důvodu Šu 1017 obč. zák., poukazujíc na zjištěnou spolučinnost žalované. Uvedeného předpisu nelze však proti žalované použít, ježto tato, pokud šlo o obchod s kompenzačním uhlím, provozovaný pouze Gustavem Sch-em na vlastní pěst, a proti její vůli, mohla jednat pouze jako jeho zmocněnec. Nezáleží na tom, že Sch. byl činným i v jejím závodě a že tento závod byl veden pod jeho jménem, neboť nešlo o obchod, náležející k provozu uvedeného závodu, nýbrž o obchod provozovaný jmenovaným mimo závod manželčin na vlastní účet. Nemohly proto z obchodu toho vzejít závazky pro žalovanou. Že by byl závazek Gustava Sch-a přešel na žalovanou z jiného důvodu právního, nebylo tvrzeno.

Čís. 2380.

Úprava pachtovného (zákon ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n.).

Za opětovnou úpravu pachtovného ve smyslu čl. V. zákona lze žádati pouze tehdy, bylo-li původně upraveno soudem, nikoliv, bylo-li stanoveno dohodou stran.

(Rozh. ze dne 13. března 1923, R II 64/23.)

Na základě zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., žádaly pachtýřky za prodloužení pachtu na další tři roky, které jim propachtovatelkou také skutečně bylo přiznáno. Jelikož o výši pachtovného přes častější jednání nedošlo mezi stranami k dohodě, požádala propachtovatelka, by bylo pachtovné pro rok 1922 soudem zvýšeno. O tomto návrhu bylo jednáno a došlo pak mezi účastněnými stranami dne 15. prosince 1921 k mimosoudní dohodě ohledně výše pachtovného a to až do roku 1924. Po vydání zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n., domáhaly se pachtýřky na soudě úpravy pachtovného pro rok 1923. Soud prvního stolu návrh zamítl. Důvody: Soud má za to, že pachtýřům nepřísluší právo žádati za úpravu pachtovného soudem ve smyslu zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n. Neboť zákon tento připouští úpravu pachtovného soudem jen v těch případech, kde toto nebylo ujednáno dohodou stran. Tomu nasvědčuje zřejmě ustanovení Šu 5 (3) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. a čl. IV. (3) zák. z 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n., kde výslovně se praví: Nedohodnou-li se strany, určí pachtovné k návrhu pachtýře neb propachtovatele okresní soud. Také čl. V. zák. ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n., praví, že za úpravu pachtovného pro léta 1922—1923 a 1923—1924 může dle čl. IV. téhož zákona býti žádáno i tehdy, bylo-li pachtovné upraveno podle čl. 5. zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., tedy soudem stanoveno. Jelikož strany uzavřely ohledně pachtovného mimosoudní dohodu na celá 3 léta, nemají již nároku na opětné jeho upravení soudem. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a odkázal věc na první soud k dalšímu jednání a rozhodnutí. Důvody: Jest řešiti právní otázku, zda dle čl. IV. zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n.,